

SPREEK
TAAL 2

Communicatie

vanDale

VOOR BEGINNENDE SPREKERS VAN
HET NEDERLANDS (NIVEAU A1-A2)

Communicatie

1. Een afspraak maken met ... p. 1

2. Ik ben mijn telefoon kwijt p. 10

3. Gelukkig skypen we veel! p. 19

4. Zit je ook op Facebook? p. 26

5. Praktijkopdracht p. 35

6. Overzicht woorden en
standaardzinnetjes p. 36

7. Begeleidershandleiding p. 37

8. Suggesties voor extra
materiaal p. 54

bekijk foto / plaatje /
ding / mens

praat samen

wijs aan

luister naar begeleider /
andere mensen

luister naar audio op
www.vandale.nl/spreektaal

tik op de tafel

sta op

een spelletje

naar buiten

kijk in de handleiding

1. Een afspraak maken met ...

1. Bekijk de foto. Praat met je begeleider.

Wie zie je op de foto?
Wie is deze vrouw?
Wat voor werk doet ze?
Wat schrijft ze in haar agenda?
Hoe onthoud jij je afspraken?
Gebruik jij een agenda?

2. Praat met je begeleider. Waar denk je aan bij het woord ‘afspraak’?

3. Luister naar het telefoongesprek *Naar de bioscoop*.
Je hoort Rosa en Nikos.

4. Luister nog een keer naar het telefoongesprek en wijs aan.

Wanneer gaan Rosa en Nikos naar de bioscoop?

zaterdag

zondag

Hoe laat spreken ze af?

Wat doen ze eerst? En wat doen ze daarna?

5. Luister naar je begeleider. Je begeleider leest steeds een zin uit het gesprek voor. Welk woord hoor je?

1. Heb je zin om naar de bioscoop te ?
2. Even in mijn agenda
3. Morgenavond ik werken.
4. Wanneer je?
5. Dan ik een verjaardag.
6. Ja, dan ik wel.
7. Hoe laat we afspreken?
8. Dan ik je zondag.

6. Kijk naar het plaatje en praat met je begeleider.

Tandartspraktijk Li

Afsprakenkaart van: *Ivan Tomic*

Datum	Tijd
<i>dinsdag 7 oktober</i>	<i>9.30 uur</i>

Kunt u niet komen?
Bel 030 - 6972008 of mail naar info@tandartspraktijkli.nl.
(minimaal 24 uur van tevoren)

Wat voor kaart is dit?

Wanneer heeft Ivan een afspraak?

Wat moet hij doen als hij niet kan komen?

- 7. Luister naar het telefoongesprek *Een afspraak bij de tandarts*.
Je hoort een medewerker van de tandartspraktijk en Ivan.**

- 8. Luister nog een keer naar het telefoongesprek en geef antwoord.**

Waarom wil Ivan de afspraak verzetten?
Wanneer is de nieuwe afspraak?

- 9. Praat met je begeleider.**

In Nederland is het normaal om afspraken te maken. Je maakt een afspraak als je naar de dokter of tandarts moet, maar meestal ook als je naar familie of vrienden gaat. Ook is het belangrijk dat je 'op tijd komt'.
Hoe gaat dat in jouw geboorteland?

10. Luister naar je begeleider. Tik op de tafel.

Je begeleider leest een deel van het gesprek voor. Hoor je het woord 'afspraak'?
Tik op de tafel.

11. Luister naar je begeleider. Wat kun je zeggen? Wijs het goede antwoord aan.

Heb je zin om naar de
bioscoop te gaan?

Ja, leuk!

Graag gedaan.

Wanneer kun je?

Op zondagavond.

Dat is goed.

Hoe laat zullen we afspreken?

Prima!

Om 19.00 uur.

Kunt u op 10 oktober?

Dan kan ik wel.

Wanneer kun je?

Ik heb de afspraak verzet.

Dank u wel.

Alstublieft.

12. Taalriedel

Hoi, hoe is het?

Hoi, hoe is het?

Oh, wel goed. En met jou?

Oh, wel goed. En met jou?

Prima, alleen een beetje druk.

Prima, alleen een beetje druk.

Heb je zin om naar de film te gaan?

Heb je zin om naar de film te gaan?

Ja, leuk! Wanneer?

Ja, leuk! Wanneer?

Kun je vrijdag?

Kun je vrijdag?

Hm, even kijken ... Nee, dan kan ik niet.

Hm, even kijken ... Nee, dan kan ik niet.

Zondag dan?

Zondag dan?

Ja, dan kan ik wel!

Ja, dan kan ik wel!

Dan zie ik je zondag om een uur of zeven!

Dan zie ik je zondag om een uur of zeven!

Leuk, tot zondag!

Leuk, tot zondag!

13. Luister naar je begeleider. Zeg de zinnen na.

1. Ik wil de afspraak graag verzetten.
2. Sorry, dan kan ik niet.
3. Kunt u op 10 oktober om 13.00 uur?
4. Ja, dan kan ik wel.
5. Heb je zin om naar de bioscoop te gaan?
6. Wanneer kun je?
7. Morgenavond moet ik werken.
8. Even in mijn agenda kijken.
9. Hoe laat zullen we afspreken?
10. Dan zie ik je zondag.

14. Zeg het gesprek na.

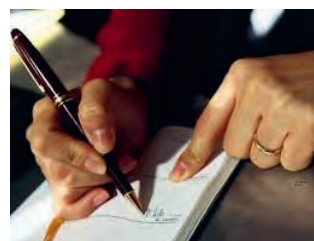
Medewerker:	Goedemorgen, wat kan ik voor u doen?
Ivan:	Ik wil mijn afspraak verzetten.
Medewerker:	Wanneer is uw afspraak?
Ivan:	Op 7 oktober om 9.30 uur.
Medewerker:	Kunt u 's middags om 15.30 uur?
Ivan:	Nee, sorry, dan moet ik werken.
Medewerker:	Op 10 oktober om 13.00 uur, kunt u dan?
Ivan:	Ja, dan kan ik wel.
Medewerker:	Goed, ik heb de afspraak verzet.
Ivan:	Dank u wel, mevrouw.
Medewerker:	Graag gedaan, meneer.

15. Maak het gesprek compleet.

Je komt op straat je vriend Stef tegen. Je hebt hem lang niet gezien. Hij wil graag wat met je drinken. Je hebt nu geen tijd, want je moet je kinderen ophalen. Jullie maken een afspraak voor een andere keer. Voer het gesprek.

Stef:	Hoi ..., dat is lang geleden. Hoe gaat het met je?
Ik:	
Stef:	Prima. Zeg, heb je tijd om wat te gaan drinken?
Ik:	
Stef:	Een andere keer is ook goed. Wanneer kun je?
Ik:	
Stef:	Hoe laat zullen we afspreken?
Ik:	
Stef:	Waar spreken we dan af?
Ik:	
Stef:	Leuk, tot dan!
Ik:	

16. Praat met je begeleider.

Met wie vind je het makkelijk om een afspraak maken?
Met wie vind je het moeilijk om een afspraak te maken? Hoe komt dat?
Schrijf je je afspraken in een agenda of op een kalender?
Of zet je ze in je telefoon?
Ben je wel eens een afspraak vergeten?

17. Praat samen.

Loop rond. Je wilt deze week samen met een andere deelnemer naar de bioscoop. Maak een afspraak. Op welke dag kunnen jullie allebei? Hoe laat kunnen jullie? Waar spreken jullie af?

18. Je hebt erg veel kiespijn. Je belt naar de tandarts.
Je krijgt de assistente aan de telefoon. Je wilt graag zo snel mogelijk een afspraak. Voer het gesprek.

19. Kijk nog een keer naar de foto. Geef antwoord op de vragen.
Bedenk je eigen verhaal.

- Wie is deze vrouw?
Waar werkt ze?
Wie heeft ze aan de telefoon?
Wat schrijft ze op?
Wat gaat ze straks doen?

2. Ik ben mijn telefoon kwijt

1. Bekijk de foto. Praat met je begeleider.

Wat zie je op de foto?

Waar is de vrouw? Wat doet ze?

Heb jij een mobiele telefoon?

Hoe vaak gebruik jij jouw telefoon?

Voor welke dingen gebruik jij jouw telefoon?

Bel je ook als je in de bus of de trein zit?

**2. Luister naar het gesprek *Telefoon kwijt*.
Je hoort Karim en Leon.**

Wat is er aan de hand?

Wat is er aan de hand?

Ik ben mijn telefoon kwijt.

Ik ben mijn telefoon kwijt.

Oh nee! Hoe kan dat?

Oh nee! Hoe kan dat?

Geen idee. Net zat hij nog in mijn jas.

Geen idee. Net zat hij nog in mijn jas.

Wat vervelend zeg!

Wat vervelend zeg!

Ja, hij is net nieuw.

Ja, hij is net nieuw.

Is hij gestolen of ben je hem verloren?

Is hij gestolen of ben je hem verloren?

Ik weet het niet.

Ik weet het niet.

Misschien heeft iemand hem gevonden.

Misschien heeft iemand hem gevonden.

Ik hoop het maar!

Ik hoop het maar!

3. Luister nog een keer naar het gesprek en wijs aan.

Waar is Leon zijn telefoon verloren?

Waar bewaart Leon zijn telefoon altijd?

4. Luister nog een keer naar het gesprek en praat met je begeleider.

Welk advies krijgt Leon van Karim?

Waarom geeft hij dit advies?

Vind je het een goed advies?

5. Luister naar je begeleider. Je begeleider leest steeds een zin uit het gesprek voor. Welk woord hoor je?

1. Wat is er aan de ?
2. Ik ben mijn telefoon
3. Zit hij niet in je ?
4. Ik doe hem in mijn jas.
5. Wat zeg!
6. Is hij ?
7. Of ben je hem ?
8. Misschien heeft iemand hem

6. Bekijk de website van de NS en geef antwoord.

The screenshot shows the NS website's 'Klantenservice' (Customer Service) page. The header includes the NS logo, navigation links like 'Consumenten', 'Zakelijk', 'NS International', and 'Over NS', and user options like 'Inloggen Mijn NS', 'English', 'Contrast', and 'A A A'. A search bar with the text 'Zoeken' is also present. The main content area is titled 'Klantenservice' and features a section 'Gevonden voorwerpen' (Found items). Below this, it asks 'Bent u iets verloren of vergeten tijdens uw reis?' (Did you lose or forget anything during your trip?) and provides a bulleted list of options: 'U kunt online een formulier invullen.' (You can fill out a form online.), 'U kunt telefonisch contact opnemen: 0900 – 32 12 100.' (You can contact us by phone: 0900 – 32 12 100.), and 'U kunt op het station vragen of uw spullen zijn gevonden.' (You can ask at the station if your belongings have been found.).

Leon wil de klantenservice van de NS bellen.
Welk nummer moet hij bellen?
Wat kan hij nog meer doen?

7. Luister naar het telefoongesprek *Is mijn telefoon gevonden?* Je hoort een medewerker van de NS-klantenservice en Leon.

8. Luister nog een keer naar het telefoongesprek en wijs aan.

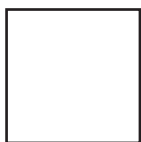
Welke kleur heeft de telefoon van Leon?

grijs

zwart

wit

Wanneer is hij zijn telefoon verloren?

gistermiddag om 15.00 uur

vanmiddag om 15.00 uur

Heeft iemand de telefoon van Leon gevonden?

Wat moet Leon nu doen?

9. Luister naar je begeleider. Hoor je een vraag? Zeg ja of nee.

10. Praat met je begeleider.

Leon is zijn telefoon kwijt.

Ben jij wel eens iets verloren? Wat was het?

Heb je het weer teruggekregen?

Heb jij wel eens iets van iemand anders gevonden?

Wat heb je toen gedaan?

11. Kijk naar de plaatjes. Praat samen.

Voor welke dingen gebruik jij je telefoon? Hoe vaak?
Kun je nog andere dingen bedenken?

12. Taalriedel

Wat is er aan de hand?

Wat is er aan de hand?

Ik ben mijn telefoon kwijt.

Ik ben mijn telefoon kwijt.

Oh nee! Hoe kan dat?

Oh nee! Hoe kan dat?

Geen idee. Net zat hij nog in mijn jas.

Geen idee. Net zat hij nog in mijn jas.

Wat vervelend zeg!

Wat vervelend zeg!

Ja, hij is net nieuw.

Ja, hij is net nieuw.

Is hij gestolen of ben je hem verloren?

Is hij gestolen of ben je hem verloren?

Ik weet het niet.

Ik weet het niet.

Misschien heeft iemand hem gevonden.

Misschien heeft iemand hem gevonden.

Ik hoop het maar!

Ik hoop het maar!

13. Luister naar je begeleider. Zeg de zinnen na.

1. Wat is er aan de hand?
2. Weet jij wat ik nu moet doen?
3. Je moet eerst contact opnemen met de klantenservice.
4. Je mag mijn telefoon wel even lenen.
5. Dat is vervelend.
6. Wat kan ik nu het best doen?
7. Heeft iemand hem gevonden?
8. Hè, wat jammer!

14. Zeg het gesprek na.

Medewerker: NS Klantenservice, goedemiddag.
Leon: Dag, u spreekt met Leon de Jong.
Medewerker: Wat kan ik voor u doen?
Leon: Ik ben mijn telefoon kwijt.
Medewerker: Oh, dat is vervelend. Hoe ziet uw telefoon eruit?
Leon: Het is een witte smartphone.
Medewerker: Wanneer bent u hem verloren?
Leon: Vanmiddag, in de trein naar Breda. Is mijn telefoon gevonden?
Medewerker: Ik ga even voor u kijken, momentje ...
Nee, uw telefoon is niet gevonden.
Leon: Hè, wat jammer! Bedankt voor de informatie.
Medewerker: Graag gedaan, meneer.

15. Maak het gesprek compleet.

Je ging vanochtend met de trein naar Utrecht. Je telefoon zat in je tas.
Op station Utrecht Centraal zag je dat je telefoon niet meer in je tas zat.
Je wilt vragen of iemand je telefoon heeft gevonden. Je mag de telefoon van je vriend(in) lenen en je belt met de klantenservice van de NS. Voer het gesprek.

Medewerker: NS Klantenservice, goedemorgen.
Ik:
Medewerker: Wat kan ik voor u doen?
Ik:
Medewerker: Dat is vervelend. Hoe ziet uw telefoon eruit?
Ik:
Medewerker: Wanneer bent u hem verloren?
Ik:
Medewerker: Ik ga even voor u kijken, momentje ... Ja, uw telefoon is gevonden! U kunt hem ophalen op het station.
Ik:
Medewerker: Graag gedaan.

16. Praat samen.

Loop rond. Stel de vragen aan een ander. De ander reageert.

Is je telefoon wel eens gestolen?
Is er wel eens iets anders van jou gestolen?
Wat was het?
Wat heb je toen gedaan?
Heb je het weer teruggekregen?

17. Spelletje

Fluister de zin door.

18. Je zoon is vanmiddag naar de bioscoop geweest. Als hij thuiskomt, is hij zijn telefoon kwijt. Hij weet niet wat hij moet doen. Voer het gesprek met je zoon. Geef advies.

19. Kijk nog een keer naar de foto. Geef antwoord op de vragen. Bedenk je eigen verhaal.

Wie is deze vrouw?
Met wie praat ze?
Hoe kijkt ze?
Waar gaat ze naartoe?
Wat gaat ze straks doen?

3. Gelukkig skypen we veel!

1. Bekijk de foto. Praat met je begeleider.

Wat zie je op de foto?

Wat doen deze mensen?

Woont jouw familie in Nederland of in het buitenland?

Hebben jullie vaak contact?

2. Luister naar het gesprek *Mijn familie woont in Suriname*. Je hoort twee collega's, Lucia en Sharon.

3. Luister nog een keer naar het gesprek. Je begeleider leest een aantal zinnen voor. Zijn de zinnen goed? Zeg ja of nee.

1. Sharon woont al tien jaar in Nederland.
2. De broer van Sharon woont ook in Nederland.
3. Sharon mist haar familie.
4. De zus van Sharon heeft een baby gekregen.
5. Sharon heeft veel contact met haar familie.
6. Sharon belt elke dag met haar broer en zus.
7. Over twee weken gaat ze naar Suriname.

4. Bekijk de plaatjes en praat met je begeleider.

Vertel over de familie van Sharon.

5. Luister nog een keer naar het gesprek en geef antwoord.

Sharon vindt het soms jammer dat ze niet in Suriname is. Waarom? Noem twee dingen.

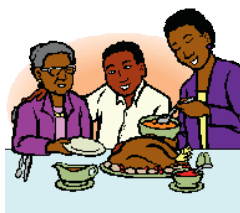

6. Bekijk de plaatjes en praat met je begeleider.

Hoe houdt Sharon contact met haar familie?

Welke dingen mist Sharon?

En jij? Welke dingen mis jij uit jouw geboorteland?

7. **Luister naar het gesprek *Skypen met Sharon*.**
Je hoort de moeder van Sharon en Nelli, de zus van Sharon.
Ze skypen met Sharon in Nederland.

8. Luister nog een keer naar het gesprek en geef antwoord.

Is Sharon blij? Waarom wel of waarom niet?
 Hoe voelt de moeder van Sharon zich?

9. Luister naar je begeleider. Je begeleider leest steeds een zin uit het gesprek voor. Welk woord hoor je?

1. Kun je me even met Skype?
2. Je moet op de naam Sharon
3. Kunnen jullie me goed ?
4. Ik heb leuk voor jullie!
5. Ik kom bij jullie op in Suriname.
6. Echt waar? Wat een !
7. Ik kan bijna niet !
8. Doe de aan iedereen daar.

10. Taalriedel

Hoi mam, hoe gaat het?

Hoi mam, hoe gaat het?

Goed hoor. En met jou?

Goed hoor. En met jou?

Ik heb leuk nieuws voor jullie.

Ik heb leuk nieuws voor jullie.

Oh ja, wat dan?

Oh ja, wat dan?

Ik kom bij jullie op bezoek!

Ik kom bij jullie op bezoek!

Echt waar? Wat een verrassing! Wanneer?

Echt waar? Wat een verrassing! Wanneer?

Ja, leuk hè! In augustus.

Ja, leuk hè! In augustus.

Ik kan bijna niet wachten!

Ik kan bijna niet wachten!

Doe de groeten aan iedereen.

Doe de groeten aan iedereen.

Zal ik doen.

Zal ik doen.

11. Luister naar je begeleider. Zeg de zinnen na.

1. Woont je familie ook in Nederland?
2. Mis je je familie niet?
3. Gelukkig skypen we veel!
4. Hebben jullie veel contact met elkaar?
5. Ik bel mijn moeder vaak.
6. Meestal twee keer per week.
7. Over twee maanden ga ik naar Suriname.
8. Dan kan ik mijn familie weer in het echt zien.

12. Zeg het gesprek na.

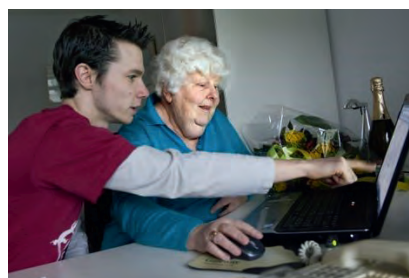
Lucia:	Woont je familie ook in Nederland?
Sharon:	Nee, mijn familie woont in Suriname.
Lucia:	Mis je ze niet?
Sharon:	Ja, soms mis ik ze wel.
Lucia:	Wat vervelend.
Sharon:	Ja, maar gelukkig skypen we veel.
Lucia:	Hoe vaak skype je met je familie?
Sharon:	Bijna elke week.
Lucia:	Dus jullie hebben veel contact met elkaar?
Sharon:	Eigenlijk wel.

13. Maak het gesprek compleet.

Je buurvrouw wil skypen met zijn zoon in Duitsland.
Ze weet niet hoe dat moet. Ze vraagt of jij haar wilt helpen.
Voer het gesprek.

Buurvrouw:	Hoi, heb je even tijd om me te helpen?
Ik:	
Buurvrouw:	Ik wil graag skypen met mijn zoon. Hoe moet dat?
Ik:	
Buurvrouw:	Wat moet ik daarna doen?
Ik:	
Buurvrouw:	Kan ik dan met hem praten?
Ik:	
Buurvrouw:	Bedankt voor je hulp!
Ik:	

14. Praat samen.

Loop rond. Stel de vragen aan een ander. De ander reageert.

Heb je familie in het buitenland?
Hoe vaak hebben jullie contact?
Hoe hebben jullie contact?

15. Je nicht Tanja belt. Ze woont met haar man en kinderen in Australië. Je hebt haar al lang niet gezien. Vraag hoe het met Tanja en haar gezin gaat. Vertel ook hoe het met jou gaat. Voer het gesprek.

16. Praat met je begeleider.

Je belt je tante via Skype, maar er is een probleem. Zij kan je wel horen, maar niet zien. Je zoon komt net thuis. Wat kun je hem vragen? Voer het gesprek.

17. Kijk nog een keer naar de foto. Geef antwoord op de vragen. Bedenk je eigen verhaal.

Wie zijn deze mensen?
Wat zijn ze aan het doen?
Waar wonen ze?
Met wie praten ze?
Waarom lachen ze?

4. Zit je ook op Facebook?

1. Bekijk de foto en praat met je begeleider.

Wat zie je op de foto?

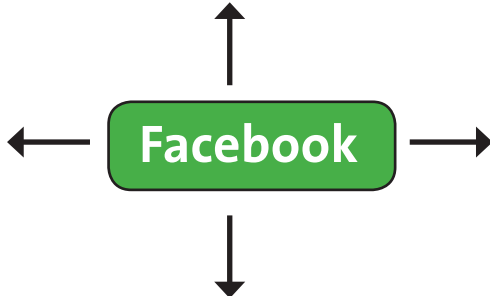
Waar is de vrouw?

Zit jij ook op Facebook?

Gebruik je andere sociale media?

2. Praat met je begeleider.
Waar denk je aan bij het woord 'Facebook'?

3. Luister naar het gesprek *Kun je leven zonder Facebook?*
Je hoort Laura en Figen.

4. Luister nog een keer naar het gesprek en geef antwoord.

Wat doet Figen 's avonds? Vertel bij de plaatjes.

Welke pagina's bekijkt ze op Facebook? Vertel bij de plaatjes.

Hoeveel uur per dag gebruikt ze Facebook?

1

2 of 3

3 of 4

5. Praat met je begeleider.

Heb je veel vrienden op Facebook?

Welke Facebookpagina's bekijk je?

Hoeveel uur per dag gebruik je het?

Figen zegt: Een leven zonder Facebook zou héél saai zijn!

Wat vind jij? Kun je leven zonder Facebook?

6. Luister naar je begeleider. Hoeveel woorden hoor je?

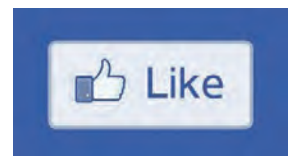

7. Luister naar het gesprek *Zit je ook op Facebook?* Je hoort een oma en haar kleinkinderen, Nina en Oscar.

8. Luister nog een keer naar het gesprek en geef antwoord.

1. Wie gebruikt Facebook het vaakst?
 - a. Nina
 - b. Oscar
2. Welke dingen doet Nina vaak op Facebook?
 - a. chatten en spelletjes spelen
 - b. foto's bekijken en spelletjes spelen
3. En Oscar?
 - a. vakantiefoto's delen en chatten
 - b. vakantiefoto's delen en spelletjes spelen
4. En jij? Wat doe jij vaak op Facebook?

9. Bekijk het plaatje en praat met je begeleider.

Je wilt een profiel maken op Facebook. Wat vul je in? En wat niet?

PROFIEL

Naam	
Leeftijd	
Geslacht	
Relatie	
Geboorteplaats	
Woonplaats	
Hobby's	
Favoriete muziek	
Status	Ik voel me ... , want ...

10. Taalriedel

Zit jij op Facebook?

Zit jij op Facebook?

Ja, ik vind het echt handig.

Ja, ik vind het echt handig.

Wat bekijk je allemaal?

Wat bekijk je allemaal?

Nieuws en foto's van mijn vrienden.

Nieuws en foto's van mijn vrienden.

Lees je alles?

Lees je alles?

Ja, het kost best veel tijd.

Ja, het kost best veel tijd.

Wat doe je nog meer?

Wat doe je nog meer?

Soms chat ik met vrienden.

Soms chat ik met vrienden.

Misschien moet ik ook op Facebook gaan.

Misschien moet ik ook op Facebook gaan.

Wat een goed idee!

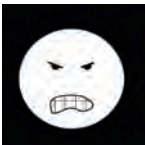
Wat een goed idee!

11. Bekijk de plaatjes en praat met je begeleider.

Welk gevoel hoort bij de plaatjes?

Welke Facebookstatus past bij dat gevoel?

	gevoel	status
	<i>blij</i>	<i>Over drie dagen heb ik vakantie!</i>
		
		
		

12. Luister naar je begeleider. Zeg de zinnen na.

1. Wat doe je 's avonds meestal?
2. Dan zit ik vaak op Facebook.
3. Ik weet het niet precies.
4. Het kost best veel tijd.
5. In totaal twee of drie uur per dag.
6. Zit jij ook op Facebook?
7. Ik vind het echt handig.
8. Ik gebruik het niet zo vaak.
9. Dan kunnen we makkelijk contact houden.
10. Kun je me vertellen hoe het werkt?

13. Zeg het gesprek na.

- Laura: Wat doe je 's avonds meestal?
Figen: Ik kijk tv en ik zit ook vaak op Facebook.
Laura: Wat bekijk je op Facebook?
Figen: Nieuws en foto's van familie en vrienden.
Laura: Besteed je veel tijd aan Facebook?
Figen: Ja, het kost best veel tijd.
In totaal twee of drie uur per dag.
Laura: Kun je leven zonder Facebook?
Figen: Absoluut niet!

14. Maak het gesprek compleet.

Je buurvrouw heeft nog geen Facebook. Ze vraagt informatie aan jou.
Voer het gesprek.

Buurvrouw: Ha !
Ik:
Buurvrouw: Zeg, zit jij eigenlijk ook op Facebook?
Ik:
Buurvrouw: Wat doe je precies op Facebook?
Ik:
Buurvrouw: Misschien moet ik ook op Facebook gaan.
Ik:
Buurvrouw: Kun je me een keer vertellen hoe het werkt?
Ik:
Buurvrouw: Fijn, dank je wel!
Ik:

15. Praat samen.

Wat doe jij op Facebook?
Wat vind je leuk aan Facebook?
Wat vind je niet leuk?
Heb je wel eens een probleem gehad op Facebook?
Kan iedereen jouw profiel zien?
Kan iedereen vriend van jou worden op Facebook?

16. Je neefje van 15 jaar zit elke avond een paar uur achter de computer. Hij doet spelletjes en zit vaak op Facebook. Hij heeft niet veel andere hobby's. Je vindt dit niet goed. Voer het gesprek met je neefje. Geef hem advies.

17. Je begeleider vertelt een verhaal. Luister naar het verhaal. Vertel het verhaal na. Heb je de tien woorden gebruikt?

18. Kijk nog een keer naar de foto. Geef antwoord op de vragen. Bedenk je eigen verhaal.

- Wie is deze vrouw?
Hoe oud is ze?
Waar woont ze?
Wat voor werk doet ze?
Waar kijkt ze precies naar?

5. Praktijkopdracht

Naar buiten!

1. Maak een afspraak met een andere deelnemer of met je begeleider.
Ga bijvoorbeeld samen koffie drinken, uit eten, winkelen of naar de bioscoop.
2. Heb je nog geen Skype of Facebook? Wil je dat wel? Vraag iemand of hij/zij jou wil helpen.
3. Heb jij een tandarts? Wat is zijn/haar adres en telefoonnummer?
Wat moet je doen als je niet op een afspraak kunt komen?

6. Overzicht woorden en standaardzinnetjes

de afspraak	altijd	aangifte doen
de agenda	handig	blokkeren
de bioscoop	helaas	chatten
de broekzak	jammer	contact houden met
het buitenland	kwijt	contact opnemen met
het formulier	lastig	delen
de groeten	makkelijk	een afspraak maken met
de klantenservice	meestal	een afspraak verzetten
de klasgenoten	misschien	gebruiken
de lijst	net	invullen
het merk	ongeveer	klikken
het nieuws	online	lenen
de pagina	precies	lid zijn van
de pauze	saai	openen
het profiel	totaal	opschrijven
het programma	triest	op bezoek komen
het spelletje	vaak	proberen
de sportclub	vervelend	skypen
de status	weg	sturen
de tandartspraktijk		tijd besteden aan
de verjaardag		vergeten
de verrassing		zin hebben in/om
de vriend		

Even in mijn agenda kijken.
Heb je zin om ... ?
Hoe laat zullen we afspreken?
Ik wil mijn afspraak verzetten.
Ja, dan kan ik wel.
Sorry, dan kan ik niet.
Wanneer kun je?

afgesproken - afspreken
gekregen - krijgen
gelukt - lukken
gestolen - stelen
gevallen - vallen
verloren - verliezen
gevonden - vinden

7. Begeleidershandleiding

Algemeen

De modules

Het materiaal is:

- ontwikkeld om *gestructureerd* te werken aan taalverhoging naar niveau A2;
- gericht op de *mondelinge vaardigheden*: luisteren, spreken en gesprekken voeren.

Wat kan een NT2-deelnemer op niveau A2?

Een deelnemer kan:

- zinnen en regelmatig voorkomende uitdrukkingen begrijpen die verband hebben met alledaagse onderwerpen;
- de hoofdzaken begrijpen in korte eenvoudige boodschappen;
- eenvoudige aanwijzingen geven en opvolgen;
- praten over eenvoudige en alledaagse dingen;
- zeer korte sociale gesprekken voeren met hulp van de gesprekspartner;
- zijn of haar mening uitdrukken over vertrouwde alledaagse onderwerpen;
- informatie vragen en informatie geven over verschillende zaken.

Dit betekent dat een deelnemer nog heel weinig uit zichzelf kan zeggen, en als hij het probeert, zitten er veel fouten in de uitvoering. De rol van u als gesprekspartner is erg *belangrijk*.

U bent een soort 'aangever' en geeft heel veel steun bij de uitvoering van de opdrachten.

U helpt bij het onder woorden brengen van de gedachten van de deelnemer. Ook kunt u niet verwachten dat een deelnemer in bijvoorbeeld de nazegoefeningen alles goed kan nazeggen.

En bij het geven van feedback moet u er vanuit gaan dat een deelnemer nog weinig zelf kan zeggen en bij wat hij zegt veel basale fouten maakt. Ga dus vooral in op de inhoud van wat de deelnemer zegt en minder op de vorm.

Aanpak – globale werkwijze

Het materiaal bestaat uit vijftien modules. Elke module heeft zijn eigen thema. Er is geen vaste volgorde waarin de modules behandeld moeten worden. Het advies is te starten met de module 'Praten over jezelf', omdat deze module in het teken staat van kennismaking.

Het stramien en de opbouw van elke module zijn hetzelfde

1. Voorblad met foto

Elke module heeft op de kaft een foto die past bij het thema van de module. Daarna volgt een korte inhoudsopgave en uitleg van de gebruikte symbolen.

2. Vier subthema's

Binnen elke module zijn steeds *vier subthema's*. Deze subthema's kunnen het best op volgorde worden doorgewerkt. Het is goed om zo nu en dan onderdelen van de module te herhalen. Dit zorgt ervoor dat de deelnemer de stof beter kan onthouden. Als een deelnemer (een deel van) de stof al beheerst, kunnen subthema's of onderdelen daarvan ook worden overgeslagen. Ook als u met de deelnemer besluit dat een gedeelte van een module niet relevant is voor hem/haar (de deelnemer krijgt bijvoorbeeld nooit met het onderwerp van het subthema te maken in zijn leven), kunt u een gedeelte overslaan.

3. Introductie subthema

Elk subthema begint met een *foto of beeldmateriaal* met daaraan gekoppeld een aantal concrete vragen. Die staan onder de foto bij de eerste opdracht. Op deze manier wordt het subthema geïntroduceerd en wordt de voorkennis van de deelnemer geactiveerd. Dit betekent dat de kennis die de deelnemer al over het onderwerp heeft, naar boven wordt gehaald. Dat is belangrijk bij bijvoorbeeld het leren van nieuwe woorden. Die kunnen het best onthouden worden als de deelnemer weet bij welke voor hem/haar bekende woorden die kennis hoort. Zo wordt het woordennetwerk in zijn/haar hoofd steeds breder en dieper.

4. Dialoog

Daarna komt er een *dialoog*. In deze teksten zitten de belangrijkste nieuwe woorden en zinnen. Ze worden hier voor het eerst aangeboden. De gesprekken hoeven niet woord voor woord begrepen te worden; het gaat om die woorden en zinnen samen doornemen en dat de boodschap ervan overkomt.

5. Verwerking van de woorden

De volgende stap is de *verwerking* van die woorden en zinnen. Dat betekent dat de nieuwe woorden en zinnen veel geoefend worden. Dit gebeurt in een aantal verschillende oefenvormen en met heel veel herhaling om te zorgen dat het ook echt binnenkomt. Zonder die herhaling blijft er te weinig hangen. Stelt u zich voor dat u in China woont en Chinees wil leren. Dan heeft ook u behoefte aan veel herhaling om enigszins thuis te raken in deze nieuwe taal. Voor u lijkt het soms misschien saai, maar de deelnemer ervaart dat heel anders.

6. Communicatie

Dan volgt de fase van *communicatie*. In eerste instantie is dat nog gestuurd, dus behoorlijk voorgeprogrammeerd: een deelnemer voert korte gesprekken of reageert op standaardvragen. De antwoorden zijn vaak kort. De deelnemer gebruikt hierin vaak de nieuwe woorden of de nieuwe zinnen, precies zoals hij ze net gehoord of gelezen heeft. Die stap is erg belangrijk. Daarna pas komt oefenen met *vrije productie*. Bij vrije productie (het woord zegt het al) is de deelnemer vrij in wat hij kan en wil zeggen. In bijvoorbeeld een rollenspel laat de deelnemer zien dat hij een gesprekje kan voeren. Dat gesprekje is nooit zo goed en compleet als de dialoog en de oefeningen daarvoor. Dat is logisch en dat hoort erbij: als mensen zelf gaan

praten maken ze op dit niveau nog veel fouten, gebruiken ze korte zinnen enzovoort. De dialogen worden het voorbeeld, maar wat ze nu zelf kunnen staat nog ver af van dat voorbeeld. Soms kunnen deelnemers wel al een paar woorden of een kort zinnetje uit de voorbeelden gebruiken (bijvoorbeeld een zinnetje als 'Ik heb er zin in' of 'Ik droom van ...').

7. Slotfoto('s)

Opdrachten bij de slotfoto('s): de deelnemer fantaseert zijn/haar eigen verhaal bij de slotfoto('s). Deze foto's zijn bedoeld om de fantasie te prikkelen en spontaan praten te stimuleren.

De deelnemer hoeft niet per se de woorden uit het thema te gebruiken; hij/zij gebruikt de woorden en zinnen die hij/zij tot zijn beschikking heeft. U stelt de vragen die onder de foto's staan. Ook hier kunnen de antwoorden weer kort zijn.

Indien de deelnemer bekend is met de situatie op de foto, kunt u eventueel ook over zijn/haar eigen ervaringen praten.

8. Praktijkopdracht

Na de subthema's staan enkele *praktijkopdrachten*, bedoeld om een kleine relatie te leggen met het dagelijkse leven van de deelnemer. Het zijn opdrachten die bedoeld zijn om iets aan iemand te vragen (vraag een familielid of hij zijn rijbewijs heeft) of om iets te bekijken en daarna te bespreken (een website bekijken, iets in een winkel zoeken, een folder bij het zwembad halen). Stimuleer de deelnemer om deze opdrachten uit te voeren, hoe spannend dat soms ook is. U kunt de opdracht voorbespreken en oefenen en bij de volgende bijeenkomst vragen hoe het is gegaan. Deelnemers kunnen de opdrachten ook samen doen.

9. Woorden en standaardzinnetjes

Elke module wordt afgesloten met een overzicht van de belangrijkste *woorden en standaardzinnetjes*. Dit zijn de woorden die een deelnemer nodig heeft om de teksten te begrijpen.

De meeste van deze woorden en zinnetjes oefent de deelnemer ook bij oefeningen als verstaan en nazeggen of de dialogues die de deelnemer zelf afmaakt. U kunt extra oefenen met deze woorden. Denk aan oefeningen als:

- u omschrijft het woord, de deelnemer raadt het woord;
- of omgekeerd: de deelnemer omschrijft het woord, u raadt het woord;
- u kiest tien woorden uit de lijst en laat de deelnemer de woorden in categorieën verdelen (bijvoorbeeld: kleding – geen kleding; lekker – niet zo lekker eten; woorden voor een telefoongesprek – woorden als je iemand tegenkomt);
- u noemt drie of vier woorden: welk woord hoort er niet bij?;
- een goede zin maken met het woord (let er dan vooral op dat de betekenis van de zin goed is, de vorm is minder belangrijk).

In SpreekTaal 2 komen meer abstracte begrippen voor dan in SpreekTaal 1. Vindt uw deelnemer een woord/begrip moeilijk? Probeer het dan uit te leggen aan de hand van een voor uw deelnemer vertrouwde situatie.

10. Suggesties voor extra materiaal

Na de specifieke instructies bij deze module vindt u nog suggesties voor extra materiaal of extra oefeningen. Er worden suggesties voor liedjes gegeven (die u samen met de deelnemer kunt beluisteren of bekijken) en er zijn andere opdrachten. U hoeft deze opdrachten niet te doen, ze bieden meer verdieping als een deelnemer daar behoefte aan heeft.

Wat vindt u niet terug in het materiaal?

- Lees- en schrijfoopdrachten:
Het materiaal is bedoeld om de mondelinge vaardigheden te verbeteren. Deelnemers schrijven dus niet of nauwelijks de antwoorden op.
- Expliciete aandacht voor grammatica:
Geen invuloefeningen of uitleg over de grammatica. We besteden op dit niveau nog niet expliciet aandacht aan grammatica. Wel krijgt een deelnemer standaardzinnen aangeboden die hij/zij kan gebruiken.
- Klankoefeningen:
In de modules wordt geoefend met de uitspraak van woorden en zinnen. Voor specifieke klankoefeningen verwijzen we naar het boek Uitspraaktrainer (uitgave Boom).

Instructie

In de modules wordt gebruik gemaakt van steeds dezelfde instructie. Bij elke instructie hoort een pictogram ter illustratie. De woordenschat die in de instructie gebruikt wordt staat in onderstaand kader.

bekijk	loop rond	de begeleider	het woord	nog een keer
luister	tik	het gesprek	de zin	steeds
praat	geef antwoord	de vraag	de foto	
wijs aan	zeg na	het antwoord	het plaatje	

Total Physical Response

Met Total Physical Response (TPR) wordt het leren van taal gekoppeld aan fysieke actie. Via TPR kan de begeleider steeds de nieuwe woorden/instructies introduceren en oefenen. Hoe werkt TPR?

Een concreet voorbeeld:

*De begeleider wil duidelijk maken wat de instructie 'wijs aan' betekent. Hij/zij zegt: ik wijs de tafel aan. De begeleider wijst **tegelijkertijd** de tafel aan. Dit herhaalt hij een aantal keer waarbij steeds een ander (bij de deelnemer bekend) woord gebruikt wordt (stoel, boek, muur etcetera). De volgende stap is dat de begeleider instructies geeft aan de deelnemer die hij moet uitbeelden. Daarna kan de link gelegd worden naar de specifieke oefening.*

De oefeningen

De deelnemers hoeven niet of nauwelijks te schrijven. Zij reageren op vragen door dingen aan te wijzen, vingers op te steken, te tikken, iets te doen en/of te praten. Dit is ook voor leerders die wel kunnen lezen en schrijven een prima manier om mondelinge taal te verwerven.

Als deelnemers niet kunnen lezen, moet de begeleider de geschreven antwoorden voorlezen.

Een aantal oefeningen heeft extra uitleg nodig:

- **De luisterteksten**

De werkwijze met de *luisterteksten* is als volgt:

- de deelnemer luistert naar de tekst/het gesprek;
- de deelnemer luistert nog één of twee keer, hierbij zijn begripsoefeningen opgenomen;
- de begeleider bespreekt met de deelnemer de tekst/het gesprek aan de hand van de begripsoefeningen.

- **Tik op de tafel**

De oefeningen *Tik op de tafel* zijn bedoeld om te oefenen met woord- en zinsaccent. Elk woord van twee lettergrepen of meer bevat een woordaccent: zo valt in het woord 'uitspraak' het accent op de eerste lettergreep (uit). Het is belangrijk dat de deelnemer het accent op de juiste lettergreep legt, anders is hij/zij moeilijk te verstaan en soms zelfs zal de betekenis van het woord wijzigen (denk aan voorkomen en voorkomen).

Naast woordaccent bestaat er ook zinsaccent: een of meer woorden in een zin krijgen een accent, zeg maar 'de klemtoon van de zin'. Het woord dat het accent krijgt wordt (qua toon) iets hoger of lager uitgesproken. In de zin 'Mag ik de boter?' zal het woord 'boter' het zinsaccent krijgen; je wilt immers niet de kaas of de worst, maar de boter.

De werkwijze met de oefeningen van *Tik op de tafel* is als volgt:

- de deelnemer luistert naar een zin of gesprek;
- de deelnemer tikt op de tafel als hij een bepaald woord hoort.

Alternatief: u kunt de deelnemer ook vragen om zijn hand op te steken als hij/zij het woord hoort, in zijn handen te klappen of een papiertje in de lucht te steken.

- **Taalriedel**

De werkwijze met de *taalriedels* is als volgt:

- de deelnemer luistert naar de taalriedel (audio) zonder tekst;
- de deelnemer luistert nogmaals, nu met tekst;
- de deelnemer spreekt mee met de audio met of zonder tekst (met de herhaling van iedere zin);
- de begeleider leest zin voor zin de taalriedel voor, de deelnemer herhaalt.

Alternatief: u kunt de taalriedel ook zonder audio gebruiken. U tikt het juiste ritme, de deelnemer doet de taalriedel. Het is dan ook mogelijk de taalriedel te verpersoonlijken door bijv. de eigen naam te gebruiken of een stukje zin aan te passen (bijvoorbeeld 'Mijn pols doet

zeer.’, wordt ‘Mijn arm doet zeer.’)

N.B. Als een deelnemer niet kan lezen, gaat deze oefening zonder geschreven tekst.

- **Zeg na**

Zeg na is te vergelijken met de taalriedel. De zinnen staan niet op de audio, de begeleider leest de zin voor, de deelnemer zegt na.

Het is de bedoeling dat de deelnemer niet meeleest, maar alleen luistert en nazegt. Als het nazeggen van de zinnen goed gaat, kunt u ook een kleine verandering aanbrengen in de zin, bijv. door een woord te vervangen door een ander woord.

Bij een aantal oefeningen staat meer informatie. Deze informatie staat achterin het boekje. Dit kunt u zien aan dit pictogram:

Feedback op de oefeningen

Er zijn een paar ‘gouden regels’ voor het geven van feedback op deelnemers:

1. Geef complimenten:

Natuurlijk hoort u fouten in wat de deelnemer zegt, maar zeg altijd eerst iets over wat goed gegaan is. Dat kan zijn dat de deelnemer de goede woorden heeft gebruikt, een goede reactie heeft gegeven, een mooie zin heeft gemaakt of dat hij/zij het aangedurfd heeft om iets te zeggen.

2. De inhoud gaat voor de vorm:

Wat een deelnemer zegt is op dit niveau veel belangrijker dan hoe hij/zij het zegt. Dat betekent dat een deelnemer wel de goede woorden moet leren gebruiken, maar dat de woorden nog in de verkeerde volgorde kunnen staan. Of hij/zij heeft nog geen perfecte uitspraak, of hij vervoegt de werkwoorden nog niet goed.

3. Meer keren luisteren naar een dialoog:

Een deelnemer hoeft niet in een keer de hele dialoog te begrijpen. Luister samen nog een keer en doe dan de oefeningen die bij de dialoog horen. Als de deelnemer de hoofdlijnen van de dialoog goed begrijpt, kunt u door naar de volgende oefening.

4. Doorgaan naar de volgende oefening:

Ook bij het beantwoorden van de oefeningen hoeft de deelnemer niet alles goed te doen. Als u het antwoord kunt begrijpen en de inhoud is goed, kunt u gerust doorgaan naar een volgende oefening. Een antwoord hoeft dus niet perfect te zijn.

Groepsgrootte

De meeste oefeningen kunnen zowel in groepjes van twee/drie deelnemers (of een deelnemer met begeleider) als in grotere groepen gedaan worden. De dialogen kunnen in een grotere groep – na een duidelijke instructie van de begeleider – geoefend worden in tweetallen. De begeleider loopt langs, luistert naar wat er gezegd wordt (maar verbetert niet elke fout)

en helpt en ondersteunt waar dat nodig is. Het gaat in deze fase van taalverwerving om het stimuleren van praten en om durf en zelfvertrouwen.

Analfabeten

Het materiaal is zo gemaakt dat ook een analfabeet er samen met een begeleider gebruik van kan maken. De begeleider leest de instructie voor en legt uit wat de bedoeling van de opdracht is. In het geval dat iemand niet kan lezen, laat de begeleider de deelnemer zelf benoemen wat hij herkent. Denk bijvoorbeeld aan een logo, een datum of de plek waar het adres staat. De begeleider kan vervolgens de tekst voorlezen en/of de belangrijkste informatie mondeling naar voren brengen.

Specifieke instructies bij de oefeningen

1. Een afspraak maken met ...

Oefening 3 en 4:

Transcript *Naar de bioscoop*

Rosa: Met Rosa.
Nikos: Hé Rosa, met Nikos.
Rosa: Hoi Nikos! Hoe is het?
Nikos: Oh, wel goed. En met jou?
Rosa: Prima, alleen een beetje druk met werken.
Nikos: Hé, heb je zin om met mij naar de bioscoop te gaan?
Er draaien een paar goede films.
Rosa: Ja, leuk!
Nikos: Oké, wanneer kun je?
Rosa: Eh ... even in mijn agenda kijken. Morgenavond moet ik werken, dus dat lukt niet. Vrijdagavond, kun je dan?
Nikos: Nee, dan heb ik een verjaardag. Zaterdag misschien?
Rosa: Nee, sorry, dan kan ik óók niet. Ik moet werken en daarna ga ik naar een concert.
Nikos: Oh, oke. Zondagavond dan?
Rosa: Even kijken ... ja, dan kan ik wel.
Nikos: Hè hè, nou eindelijk gelukt!
Rosa: Ja. Haha ... hoe laat zullen we afspreken?
Nikos: Om een uur of zeven. Dan kunnen we eerst iets drinken en een film kiezen.
Rosa: Ja, dat is goed. Dan zie ik je zondag.
Nikos: Leuk, tot zondag!

Oefening 5:

Lees de volgende zinnen voor:

1. Heb je zin om naar de bioscoop te **gaan**?
2. Even in mijn agenda **kijken**.
3. Morgenavond **moet** ik werken.
4. Wanneer **kun** je?
5. Dan **heb** ik een verjaardag.
6. Ja, dan **kan** ik wel.
7. Hoe laat **zullen** we afspreken?
8. Dan **zie** ik je zondag.

Oefening 6:

- Bekijk met de deelnemer de afsprakenkaart. Bij analfabeten: kijk wat een deelnemer herkent op de kaart (bijvoorbeeld het logo, de datum, de tijd, de contactgegevens), lees de informatie op de kaart voor en bespreek samen de vraag.

Oefening 7 en 8:

Transcript *Een afspraak bij de tandarts*

Medewerker: Tandartspraktijk Li, goedemorgen, met Annet.
Ivan: Goedemorgen, met Ivan Tomic.
Medewerker: Dag, wat kan ik voor u doen?
Ivan: Ik heb een afspraak op 7 oktober, maar dan kan ik niet. Ik wil de afspraak graag verzetten.
Medewerker: Wat is uw geboortedatum?
Ivan: 6 mei 1970.
Medewerker: En u had een afspraak op 7 oktober, zei u?
Ivan: Ja, om 9.30 uur, maar dan moet ik werken.
Medewerker: Het kan alleen nog 's middags om 15.30 uur.
Ivan: Ja sorry, dan kan ik óók niet.
Medewerker: We hebben 10 oktober om 13.00 uur nog een plekje. Kunt u dan?
Ivan: Ja, dan kan ik wel.
Medewerker: Goed, ik heb de afspraak verzet naar vrijdag 10 oktober om 13.00 uur.
Ivan: Prima! Dank u wel, mevrouw.
Medewerker: Graag gedaan. Tot ziens, meneer.

Oefening 10:

Lees onderstaand gesprek voor. Het is een deel van het gesprek tussen de medewerker van de tandartspraktijk en Ivan.

Medewerker: Dag, wat kan ik voor u doen?
Ivan: Ik heb een afspraak op 7 oktober, maar dan kan ik niet. Ik wil de afspraak graag verzetten.
Medewerker: Wat is uw geboortedatum?
Ivan: 6 mei 1970.
Medewerker: En u had een afspraak op 7 oktober, zei u?
Ivan: Ja, om 9.30 uur, maar dan moet ik werken.
Medewerker: Het kan alleen nog 's middags om 15.30 uur.
Ivan: Sorry, dan kan ik óók niet.
Medewerker: We hebben 10 oktober om 13.00 uur nog een plekje. Kunt u dan?
Ivan: Ja, dan kan ik wel.
Medewerker: Goed, ik heb de afspraak verzet naar vrijdag 10 oktober om 13.00 uur.

Oefening 12:

Luister naar de audio. De werkwijze is als volgt:

- de deelnemer luistert naar de taalriedel (audio) zonder tekst;
- de deelnemer luistert nogmaals, nu met tekst;
- de deelnemer spreekt mee met de audio met of zonder tekst (met de herhaling van iedere zin);
- de begeleider leest zin voor zin de taalriedel voor, de deelnemer herhaalt.

N.B. Als een deelnemer niet kan lezen, gaat deze oefening zonder geschreven tekst.

Oefening 19:

De deelnemer bedenkt zijn/haar eigen verhaal bij de foto. Stimuleer de deelnemer om te fantaseren over de situatie op de foto.

2. Ik ben mijn telefoon kwijt

Oefening 2, 3 en 4:

Transcript *Telefoon kwijt*

Karim:	Hé Leon!
Leon:	Hoi ...
Karim:	Wat kijk jij triest! Wat is er aan de hand?
Leon:	Nou, ik ben mijn telefoon kwijt.
Karim:	Oh nee! Hoe kan dat?
Leon:	Ik kom net uit de trein. Toen ik instapte, zat hij nog in mijn jas. Nu is hij weg.
Karim:	Zit hij niet ergens anders? In je tas of in je broekzak?
Leon:	Nee, ik doe hem altijd in mijn jas.
Karim:	Is hij gestolen? Of ben je hem misschien verloren?
Leon:	Ja, hij kan natuurlijk uit mijn jas gevallen zijn.
Karim:	Wat vervelend zeg!
Leon:	Ja, hij is net nieuw. Wat moet ik nu doen?
Karim:	Je moet eerst contact opnemen met de klantenservice van de NS en misschien heeft iemand hem gevonden.
Leon:	Ja ... ik hoop het maar.
Karim:	Als hij niet gevonden is, moet je je simkaart blokkeren. En je moet aangifte doen bij de politie.
Leon:	Dat is een goed idee, maar wel lastig zonder telefoon.
Karim:	Je mag mijn telefoon wel even lenen. En veel dingen kun je ook via internet regelen.
Leon:	Oh fijn! Bedankt.

Oefening 5:

Lees de volgende zinnen voor:

1. Wat is er aan de **hand**?
2. Ik ben mijn telefoon **kwijt**.
3. Zit hij niet in je **tas**?
4. Ik doe hem **altijd** in mijn jas.
5. Wat **vervelend** zeg!
6. Is hij **gestolen**?
7. Of ben je hem **verloren**?
8. Misschien heeft iemand hem **gevonden**.

Oefening 6:

Bekijk met de deelnemer de website. Bij analfabeten: kijk wat een deelnemer herkent (bijvoorbeeld het logo, het telefoonnummer, de symbolen), lees de informatie voor en bespreek samen de vraag.

Oefening 7 en 8:

Transcript *Is mijn telefoon gevonden?*

Medewerker:	NS Klantenservice, goedemiddag.
Leon:	Dag, u spreekt met Leon de Jong.
Medewerker:	Wat kan ik voor u doen?
Leon:	Ik ben mijn telefoon kwijt.
Medewerker:	Oh, ja dat is vervelend. Hoe ziet uw telefoon eruit?
Leon:	Het is een witte smartphone, van het merk Luxia.
Medewerker:	Aha. En wanneer bent u hem verloren?
Leon:	Gistermiddag, in de trein van Rotterdam naar Breda.
Medewerker:	Van Rotterdam naar Breda. Hoe laat was dat ongeveer?
Leon:	Dat weet ik niet precies. Om een uur of drie, denk ik. Is mijn telefoon misschien gevonden?
Medewerker:	Ik ga even voor u kijken, momentje alstublieft ... Nee, helaas, uw telefoon is niet gevonden.
Leon:	Hè, wat jammer, dan is hij waarschijnlijk gestolen. Wat kan ik nu het beste doen?
Medewerker:	U kunt een formulier op onze website invullen. Als iemand uw telefoon nog vindt, kunnen we snel contact met u opnemen. U kunt natuurlijk ook aangifte doen bij de politie.
Leon:	Ja. Oké, dat zal ik doen. Bedankt voor de informatie.
Medewerker:	Graag gedaan, meneer. Tot ziens.

Oefening 9:

Lees de volgende zinnen voor:

1. Dat is vervelend.
2. Wanneer bent u hem verloren?
3. Dat weet ik niet precies.
4. Hoe laat was dat ongeveer?
5. Ik ga even voor u kijken.
6. Hè, wat jammer!
7. Wat kan ik nu het best doen?
8. Graag gedaan, meneer.

Oefening 12:

Luister naar de audio. De werkwijze is als volgt:

- de deelnemer luistert naar de taalriedel (audio) zonder tekst;
- de deelnemer luistert nogmaals, nu met tekst;
- de deelnemer spreekt mee met de audio met of zonder tekst (met de herhaling van iedere zin);
- de begeleider leest zin voor zin de taalriedel voor, de deelnemer herhaalt.

N.B. Als een deelnemer niet kan lezen, gaat deze oefening zonder geschreven tekst.

Oefening 17:

Fluister bij één van de deelnemers een zin in het oor. Deelnemer 1 fluistert de zin door aan deelnemer 2, deelnemer 2 aan deelnemer 3, enzovoort. De laatste deelnemer zegt de zin hardop. Hoeveel woorden zijn er correct?

Voorbeeldzinnen:

- *Ik heb morgen om 13.00 uur een afspraak bij de tandarts.*
- *Ik was gisteren in een café en toen is mijn telefoon gestolen.*
- *Ik kreeg vanochtend om 9.30 uur een sms van mijn tante uit Utrecht.*

Oefening 19:

De deelnemer bedenkt zijn/haar eigen verhaal bij de foto.

Stimuleer de deelnemer om te fantaseren over de situatie op de foto.

3. Gelukkig skypen we veel!

Oefening 2, 3 en 5:

Transcript *Mijn familie woont in Suriname*

- Lucia: Zo, hé hé, eerst even pauze ... tijd voor een kopje koffie, vind je niet?
- Sharon: Nou, zeg dat wel!
- Lucia: Hé Sharon, woont je familie eigenlijk ook in Nederland?
- Sharon: Nee, mijn moeder, broer en zus wonen allemaal in Suriname. Ik kom daar ook vandaan, maar ik ben vier jaar geleden naar Nederland verhuisd.
- Lucia: Mis je je familie niet?
- Sharon: Ja, natuurlijk, soms mis ik ze wel hoor. Een tijdje geleden werd mijn moeder geopereerd. Ja, dan vind ik het jammer dat ik haar niet kan helpen.
- Lucia: Jee, wat vervelend.
- Sharon: Ja, inderdaad. Gelukkig kan mijn broer haar helpen, dat is wel fijn. Mijn zus Nelli heeft net ook een baby gekregen.
- Lucia: Een baby ...
- Sharon: Ja, ach dan zou ik zo graag in Suriname willen zijn!
- Lucia: Wat leuk, gefeliciteerd! Heb je de baby al gezien?
- Sharon: Ja, tuurlijk, gelukkig skypen we veel! En mijn zus stuurt natuurlijk heel veel foto's!
- Lucia: Hoe vaak skype je met je familie?
- Sharon: Met mijn broer en zus skype ik bijna elke week. Ja, dan kan ik ook mijn andere neefje en nichtje zien. En mijn moeder ... die heeft thuis geen internet. Dus ik kan haar alleen zien als ze bij mijn broer en zus op bezoek is. Maar ik bel haar wel vaak hoor! Meestal twee keer per week.
- Lucia: Dus jullie hebben wel veel contact met elkaar?
- Sharon: Ja, eigenlijk wel, en weet je wat?
- Lucia: Nou?
- Sharon: Over twee maanden ga ik naar Suriname.
- Lucia: Oh lekker!
- Sharon: Ja, ik heb er zo'n zin in!
- Lucia: Ja tuurlijk!
- Sharon: Dan kan ik ze weer in het echt zien ... én lekker Surinaams eten!
- Lucia: Nou, heerlijk voor je!

Oefening 5:

Sharon noemt twee dingen: (1) ze kan haar moeder niet helpen na de operatie, (2) haar zus heeft net een baby gekregen.

Oefening 7 en 8:

Transcript *Skypen met Sharon*

Moeder: Nelli, kun je me even helpen met Skype?
Nelli: Ja natuurlijk. Eerst moet je het programma openen, dan zie je een lijst met contactpersonen. Je moet op de naam Sharon klikken.
Moeder: Oké, en wat moet ik daarna doen?
Nelli: Daarna moet je op videogesprek klikken. Nu gaat hij bellen ... hé, de verbinding wordt verbroken.
Moeder: Dat is raar.
Nelli: Nog een keer proberen ... nu lukt het wel! Kijk, daar is Sharon.
Sharon: Hoi, kunnen jullie me goed horen?
Nelli: Hoi Sharon. Ja, de verbinding is goed.
Moeder: Hoi lieverd!
Sharon: Hoe gaat het met jullie?
Nelli: Goed hoor! En met jou?
Sharon: Nou, ik heb leuk nieuws voor jullie!
Moeder: Oh ja, wat dan?
Sharon: Ik kom bij jullie op bezoek in Suriname!
Moeder: Echt waar? Wat een verrassing! Wanneer?
Sharon: Leuk hè? Ik kom in augustus, dan kan ik eindelijk de baby zien ... en de rest van de familie.
Moeder: Oh ik kan bijna niet wachten!
Sharon: Ik ook niet! Nou, tot snel en doe de groetjes aan iedereen daar.
Moeder: Oké, zal ik doen hè.

Oefening 9:

Lees de volgende zinnen voor:

1. Kun je me even **helpen** met Skype?
2. Je moet op de naam Sharon **klikken**.
3. Kunnen jullie me goed **horen**?
4. Ik heb leuk **nieuws** voor jullie!
5. Ik kom bij jullie op **bezoek** in Suriname.
6. Echt waar? Wat een **verrassing**!
7. Ik kan bijna niet **wachten**!
8. Doe de **groeten** aan iedereen daar.

Oefening 10:

Luister naar de audio. De werkwijze is als volgt:

- de deelnemer luistert naar de taalriedel (audio) zonder tekst;
- de deelnemer luistert nogmaals, nu met tekst;
- de deelnemer spreekt mee met de audio met of zonder tekst (met de herhaling van iedere zin);
- de begeleider leest zin voor zin de taalriedel voor, de deelnemer herhaalt.

N.B. Als een deelnemer niet kan lezen, gaat deze oefening zonder geschreven tekst.

Oefening 17:

De deelnemer bedenkt zijn/haar eigen verhaal bij de foto.

Stimuleer de deelnemer om te fantaseren over de situatie op de foto.

4. Zit je ook op Facebook?

Oefening 2:

De volgende vragen kunnen de deelnemer op gang helpen:

- Waar en wanneer gebruik je Facebook?
- Voor welke dingen gebruik je op Facebook?
- Wat vind je leuk/niet leuk aan Facebook?
- Als de deelnemer geen Facebook heeft:
- Wat weet je van Facebook? Gebruik je andere sociale media?

Oefening 3 en 4:

Transcript *Kun je leven zonder Facebook?*

- Laura: Hé Figen, wat doe jij 's avonds meestal?
- Figen: Nou, als ik thuiskom van mijn werk, ga ik eerst eten. En daarna kijk ik tv en dan zit ik vaak ook op Facebook.
- Laura: Heb je veel vrienden?
- Figen: Pff, nou dat weet ik niet precies hoor ... misschien honderd?
- Laura: Honderd?! Zo ... Wat bekijk jij allemaal op Facebook?
- Figen: Nou, eigenlijk van alles. Meestal nieuws en foto's van vrienden, familie, en ook van bekende artiesten.
- Laura: Oh leuk. En nog andere dingen?
- Figen: Ik ben ook lid van een paar groepen. Er is een groep van mijn sport club en een groep met klasgenoten.
- Laura: Oh. Besteed je veel tijd aan Facebook?

Figen: Ja, het kost best veel tijd om alles te lezen. In totaal twee, drie uur per dag, denk ik.

Laura: Kun je nog leven zonder Facebook?

Figen: Absoluut niet! Een leven zonder Facebook zou wel héél saai zijn!

Oefening 5:

Zit de deelnemer niet op Facebook, vraag dan of hij/zij Facebook wel kent. Zo ja, is er dan een reden waarom hij/zij niet op Facebook zit/wil?

Oefening 6:

Lees de volgende zinnen voor:

1. Ik zit ook vaak op Facebook.
2. Ik weet het niet precies.
3. Ik ben ook lid van een paar groepen.
4. Het kost best veel tijd.
5. In totaal twee of drie uur per dag.

Oefening 7 en 8:

Transcript *Zit je ook op Facebook?*

Oma: Zeg Nina, zit jij eigenlijk ook op Facebook?

Nina: Ja, ja, ik gebruik het heel vaak. Ik vind het echt handig.

Oma: En jij, Oscar?

Oscar: Ik ook, maar ik gebruik het niet zo vaak.

Oma: Wat doen jullie dan precies op Facebook?

Nina: Ik bekijk foto's en ik doe spelletjes. En ik schrijf bijna elke dag wat ik heb gedaan.

Oscar: Nou, ik zet er alleen vakantiefoto's op. Ik schrijf niet zo veel. Ik lees vooral wat andere mensen schrijven. En soms chat ik met vrienden als die ook online zijn.

Oma: Oh. Misschien moet ik ook maar op Facebook gaan.

Nina: Goed idee, oma! Dan kunnen we makkelijk contact houden.

Oma: Oké. Kunnen jullie me dan een keer vertellen hoe het werkt?

Oscar: Natuurlijk! Afsproken!

Oefening 9:

Laat de deelnemer eerst bedenken wat hij/zij zou kunnen invullen.

Bespreek daarna welke informatie je beter niet op sociale media kunt zetten.

Oefening 10:

Luister naar de audio. De werkwijze is als volgt:

- de deelnemer luistert naar de taalriedel (audio) zonder tekst;
- de deelnemer luistert nogmaals, nu met tekst;
- de deelnemer spreekt mee met de audio met of zonder tekst (met de herhaling van iedere zin);
- de begeleider leest zin voor zin de taalriedel voor, de deelnemer herhaalt.

N.B. Als een deelnemer niet kan lezen, gaat deze oefening zonder geschreven tekst.

Oefening 11:

Voorbeelden:

verdrietig – Ik ben mijn telefoon kwijt

boos – Mijn fiets is gestolen

bang – Morgen moet ik naar de tandarts

Oefening 17:

Lees het verhaal dat hieronder staat. Laat de deelnemer het verhaal zo goed mogelijk navertellen. Geef punten voor elk woord dat de deelnemer zich nog goed weet te herinneren en gebruikt bij het navertellen. Lees het verhaal eventueel nog een tweede keer voor.

Verhaal:

Een jongen van 19 jaar heeft geprobeerd een laptop te stelen. Hij zat in een café. Hij wilde zijn Facebook bekijken op de laptop van een andere klant. Die klant vond dat niet goed. Toen werd de jongen boos. Hij pakte de laptop en rende weg. De politie heeft de jongen gearresteerd. De man heeft zijn laptop teruggekregen.

Woorden uit de tekst:

1. jongen
2. 19
3. laptop
4. café
5. Facebook
6. klant
7. boos
8. politie
9. gearresteerd/arresteren
10. teruggekregen/terugkrijgen

Oefening 18:

De deelnemer bedenkt zijn/haar eigen verhaal bij de foto. Stimuleer de deelnemer om te fantaseren over de situatie op de foto.

8. Suggesties voor extra materiaal

- Kopieer een lege weekagenda. Laat de deelnemers hun afspraken voor de komende week invullen of erover vertellen. Laat bij een volgende bijeenkomst terugkijken op de week aan de hand van de ingevulde of besproken agenda. Heeft de deelnemer alles gedaan? Wat was leuk, wat ging goed? Welke afspraak heeft de deelnemer niet gedaan?
- Kijk samen met de deelnemers op de site van de dokter of tandarts. Hoe kunnen ze een afspraak maken?
- Bekijk samen met de deelnemers Skype of Facebook. Laat één van de deelnemers uitleggen hoe het werkt.
- Luister met de deelnemers naar liedjes. Doel hiervan is dat deelnemers de melodie/het ritme van de taal horen. Vraag aan deelnemers of ze woorden herkennen. Het is niet de bedoeling dat het liedje woord voor woord wordt verstaan en/of besproken. De liedjes, die te vinden zijn op internet¹, zijn op dit niveau meestal te moeilijk. Liedjes bij deze module:
 - 'Liefs uit Londen' van Bløf;
 - 'Opzij' van Herman van Veen;
 - 'Suzanne' van VOF de Kunst;
 - 'Heb je even voor mij?' van Frans Bauer;
 - 'Het is altijd lente in de ogen van de tandartsassistente' van Peter de Koning.
- Neem de oefeningen bij *Zeg na/Taalriedel* op als die mogelijkheid er is en laat de deelnemer zijn teksten terugluisteren.

¹ Veel liedjes zijn te beluisteren via Spotify (programma is gratis te downloaden via www.spotify.com.)

Wil je ook beter leren lezen en schrijven?
Of ken je iemand die beter wil leren en
schrijven? Bel dan: 0800 – 0234444

SpreekTaal 2 is ontwikkeld door Het Begint met Taal en de Vrije Universiteit Amsterdam en mogelijk gemaakt dankzij financiële ondersteuning van het Oranje Fonds, het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en Stichting Lezen & Schrijven.

Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

Colofon

Dit product is tot stand gekomen door:

Het Begint met Taal
Koningin Wilhelminalaan 8, 3527 LD Utrecht
030-2422841
info@hetbegintmettaal.nl, www.hetbegintmettaal.nl

Algemene projectleiding: Sylvia de Groot Heupner

Vrije Universiteit Amsterdam - VU-NT2
De Boelelaan 1105, 1081 HV Amsterdam
020-5986575, 06-10817548
c.w.h.vander.voort@vu.nl, www.nt2.vu.nl

Inhoudelijke projectleiding: Vita Olijhoek (VU-NT2)

Concept & advies: Carola van der Voort

Van Dale Uitgevers
Postbus 13288
3507 LG Utrecht

Correspondentieadres: redactie@vandale.nl
www.vandale.nl / www.vandale.be

Auteurs: Martijn Baalman, Lotte Minnema en Anja Valk

Ontworpen door: Beeldenfabriek, Rotterdam

Audiobestanden: de bij deze module horende audiobestanden zijn te beluisteren en/of te downloaden op www.vandale.nl/spreektaal.

Beeldmateriaal: al het beeldmateriaal is met zorg geselecteerd. Mocht u desondanks menen dat wij uw rechten niet goed gerespecteerd hebben, neemt u dan contact op met Het Begint met Taal.

Bronnen: p.21-30 – Office online

Meer informatie? Neem contact op met Het Begint met Taal via 030-2422841 of info@hetbegintmettaal.nl.

SpreekTaal – hét materiaal voor taalcoaching

SpreekTaal is de meest gebruikte methode voor taalcoaching aan anderstaligen. Het materiaal is uitgebreid getest in de praktijk en speciaal ontwikkeld voor taalvrijwilligers die anderstaligen ondersteunen met het beter leren spreken van de Nederlandse taal.

- geschikt voor zowel een-op-een taalcoaching als kleine groepen
- eenvoudig in gebruik (geen leservaring vereist)
- goede aansluiting op de dagelijkse praktijk
- laagdrempelig, leuk en leerzaam

De methode bestaat uit twee series: **SpreekTaal 1** (niveau 0 tot A1+) en **SpreekTaal 2** (niveau A1 tot A2). Beide series bestaan uit vijftien praktische modules over dagelijkse onderwerpen, zoals Eten & Drinken, Wonen en Gezondheid. Elke afzonderlijke module bevat verschillende audio-opnames en biedt materiaal voor ongeveer 5 uur taalcoaching.

De audiobestanden die bij deze module horen, zijn te beluisteren en/of te downloaden via: www.vandale.nl/spreektaal.

SpreekTaal 2 - module 1 t/m 15

1 Praten over jezelf	6 Kleding & uiterlijk	11 Gezondheid
2 Familie & vrienden	7 Leren	12 Werk
3 Eten & drinken	8 Kopen	13 Dag & tijd
4 Wonen	9 Reizen	14 Communicatie
5 Vrije tijd	10 Nederlandse gewoontes	15 Geld

Het Begint met Taal versterkt taalvrijwilligersorganisaties op ruim 250 locaties in verschillende fases bij het slim organiseren van taalcoaching aan anderstaligen. Op deze locaties oefenen wekelijks 15.000 taalvrijwilligers met 28.000 anderstaligen de Nederlandse taal. Nieuwe initiatieven kunnen op die manier gelijk aan de slag, ervaren organisaties kunnen groeien en methodes die lokaal goed werken rollen wij landelijk uit. Zo leren we van elkaar en wordt taalcoaching nóg effectiever. Zie voor meer informatie: www.hetbegintmettaal.nl

© 2018 Het Begint met Taal
© 2018 Van Dale Uitgevers

Alle rechten voorbehouden.

